

Mircea ! Nu fă sumar .Urmează să fie umplut

XIX.Guvern Gh.Tătărescu .24 nov.'39-4 iul 1940

Guvern Gh.Tătărescu ,24 nov.'39 'iul 40

A II-a sesiune parlamentară FRN 25 nov.-20 dec.'39

A.24 nov.39.Guvernul Tătărescu ,

[LD:lată-l pe Tătărescu, după 2 ani de la căderea în alegeri , readus în fruntea guvernului
Ce se constată ? : un guvern de "uniune" , cu preponderență liberală, dar cu miniștri din mai toate
fostele partide politice:5 liberali ,5 național-țărăniști,2 goghiști,1iorghist,1 argetoianist ,1 vaidist]

*Notă.Gh.Tătărescu

Ascensiunea ministerială:Subsecretar **Interne** în guvernarea liberală (1923-'26 și 1927-'28) ;
ministru **Industrie și Comerț** în guv.Duca (14 nov.'33-3 ian.'34) ;**Președ Consil de Min**
(5 ian.'34-14 nov.'37 ;17 nov.-28 dec.'37);ministru **Apărării Naționale** (5 ian.'34- 1937).

Ministru secretar de Stat și ad-interim la **Afaceri Străine** (10 febr-30 mart.'38)

Consilier Regal (30 mart.'38)**Ambasador la Paris** (9 dec.'38-30 august'39)

Președ.Consil.de Min (24 nov.'39-11 mai'40-4 iul.'40)**Vicepreșed. FRN** (23 ian.'40)

După 1944, se produce ruptura sa definitivă de PNL-Dinu Brătianu ,fondând un nou PNL(15
dec.'44)cooperând efectiv cu comuniștii .

Va deveni **vicepreșed. în Guvernul dr Petru Groza** și **ministru Afacerilor Străine** (6 mart.'45-
6 nov.'47)Va conduce **Delegația României la Conferința de Pace de la Paris** (1946).

Se va retrage de la guvern (6 nov.'47),opunându-se măsurilor de etatizare a economiei .

l se va fixa domiciliu obligatoriu , iar în noaptea de 5/6 mai.'48 va fi **arestat și întemnițat la**

Sighet .Eliberat la 6 iun.'55 ,bolnav, moare la 28 mart.'57

(Cf. Mamina și Scurtu, op cit, pag.244-245)

«Componența guvernului

-**Gh.Tătărescu** – președ. Consiliului, interimar la Intene

-**Ion Nestor** -Culte și Arte ,(nou,liberal)

-**Gh.Ionescu-Sisești** -Agricultură și Domenii)(nou, iorghist)

-**Victor Slăvescu** -Înzestrarea armatei (continuă ,liberal)

-**Istrate Micescu** -Justiție (în locul lui Iamandi,ex-goghișt

-**Ion Gigurtu** -Lucrări Publice și Comunicații (în locul lui Ghelmegeanu)

-**Silviu Dragomir** (Subsecretar de Stat pentru Minorități)

-**C.Angelescu** - Economie națională (nou, ex-PNȚ)

-**Mitiță Constantinescu** -Finanțe, guvernator BNR)

-**M.Ralea** -Muncă (continuă)

-**Gr.Gafencu** - Externe și ad-interim la Propagandă -în locul lui Radian)

-**N.Hortolemei** -Sănătate și ocrotiri sociale (nou, în locul g-ral Marinescu)

-**Petre Andrei** - Educație Națională (continuă)

-**CCGiurescu** - Organizarea FRN (continuă)
-**gral Ion Ilcuș** - Apărare Națională (continuă)
-**P.Teodorescu** (Aer și Marină)

La 11 dec., prin înalte decrete regale, se aduce la cunoștința parlamentului noi numiri de subsecretari de Stat (DAD; MO 13 , șed. din 11 dec.'39, pag.254)

-**M.Ghelmegeanu** -Subsecretar la Interne
-**Al Radian** (Propagandă Națională –desărcinat Gafencu)
-**Radu Portocală** (la Președinția Consiliului de Miniștri ,fost post Ottescu)

****Notă.Convocarea Parlamentului**

(A.I.C, fond PCM, dosar nr.169/1939, fila1-15)

-Decretul –lege nr 4074/14 nov.'39

Convocat pentru 25 nov.,purtând semnătura lui C.Argetoianu.

1.)25 nov.Deschiderea sesiunii parlamentare

(A.I.C, fond PCM, dosar nr.169/1939, fila1-15)

[LD: este evident că sesiunea parlamentară s-a ținut , aproape exclusiv , pentru a fi ratificate cele **260 decrete-legi dintre sesiuni .**]

De altfel, sesiunea se va încheie la 20 decembrie, printr-un Mesaj Regal citit de Gh Tătărăscu

▀Mesajul regal

-Omagierea solemnă a lui Armd.Călinescu

-Războiul înrăurește politica țării

Sesiunea se convoacă într-o **situație politică schimbată** . "Războiul, ce nu se înfățișa decât ca o amenințare într-o stare de dramatică încordare internațională,**a izbucnit aproape de hotarele noastre** "Europa resimte un conflict a cărui durată nu poate fi precizată.

Sub asemenea tragice înrâuriri , **politica țării nu putea să nu se resimtă ,avântul constructiv fiind deviat din țelul său.**

-Politica pacifică a României: neutralitate și înarmare

"Afirmarea politicii noastre de pace se sprijină pe conștiința de o înaltă conștiință etică a unor drepturi cetățenești egale tuturor celor ce locuiesc pe pământul țării noastre .

Iar înarmarea noastră are la obârșia ei instinctul de conservareal unui neam care de-alungul Istoriei **nu a luptat decât ca să-și apere așezările și moșia**

Prin neutralitate și înarmare România a făcut eforturi și sacrificii mari "

2.)Decretele regale de demisie(Argetoianu)și numire (Tătărăscu)din 24 nov.'39

(DAD, MO.nr 12, 25 nov.'39, pag.250)

În prima ședință a celei de-a doua sesiuni FRN, Gh.Tătărăscu a dat citire decretelor regale prin care se aproba **demisia lui C Argetoianu și el era numit premier și ad-interim la interne.Membrii cabinetului și departamentele** la care au fost numiți.

-Demisia lui C.Argetoianu din președ.Senatului

(D.S, MO.nr 14,ședința din 25 nov.'39, pag.296)

[LD:În aceeași ședință, **C.Argetoianu și-a prezentat demisia de la președinția Senatului.** Demisia i-a fost respinsă ,dar gestul a avut oarecare semnificație, mai ales că nu a fost motivat .

-25 nov.'39.Voievodul Mihai – senator

(DS,ibidem, pag.297)

[LD :nu vreau să fac speculații pe această temă dar coincidența aceasta ,ca cei doi moștenitori la tronul României să fie făcuți **senatori în ajun de războaie mondiale,nu prea le-a purtat noroc !**

Pentru că ,să nu uităm,devenind regi ,ambii au trebuit să abdice,domniile lor nefiind prea lungi :
10 , respectiv 7 ani]

Moștenitorul tronului, **Mihai,voevod de Alba –Iulia, depune jurământul de senator**
Întâmplarea face ca , în acea zi, să se împlinească **25 de ani (25 nov.1914)de când intrase în**
Senat Carol al II-lea

3.)Reacții externe față de guvernul Tătărescu

(I documenti diplomatici ,nona serie,vol II)

[LD : se poate afirma că eticheta de politica de "echilibristică" a României a fost frecvent folosită de adversarii ei,fiind transferată în limbajul internațional al marilor puteri și în istoriile lor, fie ei germani, italieni, sovietici, unguri.Cât privește aprecierea lui Capace privind politica internă, este superfluă și subiectivă]

#Politica de "echilibristică" a României

25 nov.București.**Capace către Ciano: Tătărescu este cunoscut pentru abilitatea sa în a continua politica de echilibristică a României .**

Pe plan intern,cabinetul Tătărescu înseamnă **falimentul tentativei unui guvern de largă concentrare .**(doc. nr.327,p.270)

#Germania așteaptă precizări de politică externă

25.nov.Berlin.**Attolico către Ciano:Schimbarea guvernului în România anunțată în presa germană într-o notă scurtă , fără comentarii .**În cercurile politice **se știe că Tătărescu este francofil .**Apărent ,**Germania adoptă o poziție de așteptare .**Părerea ei va fi în funcție de programul extern pe care-l va anunța noul guvern

4.)28 nov.Gh.Tătărescu ,cuvântare radio-difuzată .

(Arh.MAE, Fond 71, vol 374, f.387 ; "Universul" ,30 nov.'39)

/Menținerea integrală și leală a neutralității României

[.....]

Înlesnirea unei emigrări metodice a elementului evreesc nebăștinaș

/Egala îndreptățire în drepturi a minorităților

/Obținerea pentru românii din afara hotarelor a unui tratament identic cu acela pe care îl au minoritățile la noi "

5)30 nov.'39.Gafencu, Expozeu în Comisia de politică externă a Parlamentului

[LD: introdu aici expozeul lui Gafencu]

6.)Decrete-legi supuse ratificării

(DAD, MO 16, ședința din 16 dec.'39, pag.302-322)

≈260 decrete-legi date între iulie-nov.'39

Deputații erau chemați să ratifice aceste decrete-legi ,din **cele mai diverse domenii de activitate .**Printre altele :

/Ministerul Ordinii Publice (3 oct.)

/Ministerul Propagandei Naționale (3 oct)

/Consiliul Economic Superior (10 oct.)

/Institutul de Științe Sociale al României (16 nov.) prin desființarea Serviciului Social(13 oct.)

-Istrate Micescu:justifică procedura

Ministrul Justiției **încearcă să justifice necesitatea decretelor-legi** , apelând la tot arsenalul de justificări , începând cu cele constituționale ,continuând cu presiunea necesităților și sfârșind cu apelul la solidaritate națională.Dar deasupra Camerei **putea sentimentul penibil al nesocotirii forului reprezentativ , în materie legislativă**

7.)20 dec.'39.Închiderea sesiunii parlamentare

[LD:Fără dificultăți, cele două camere **au ratificat decretelor-legi** date în timpul vacanței parlamentare .Nu se mai duc discuțiile de altă dată în parlament ! Totul este raportat la situația excepțională în care era România, la nevoia de solidaritate .Parlamentul apare ca o mașinărie de vot la dispoziția guvernului. Dar , parcă, nu se simte nenorocirea Parlamentarii se comportă ca niște oameni normali. Această normalitate vreau s-o surprind eu]

-Gh.Tătăărăscu:Mesajul Regal de închidere a sesiunii

Precum Călinescu în iunie—citește **Mesajul Regal de închidere** atât la Cameră,cât și la Sena "Această **scurtă sesiune consacrată ratificării Decretelor –legi** și adoptării câtorva legi reclamate de nevoile urgente ale Statului , a fost un nou prilej de manifestare a **simțului de răspundere** și a **spiritului de solidaritate** care încălzesc hotărârile Domniilor –Voastre Acordând guvernului meu mijloacele necesare pentru a putea duce la bun sfârșit greaua sa misiune, **ați realizat o contribuțiune însemnată la opera de reorganizare și consolidare** începută și, în același timp, **ați dăruit o pilduitoare dovadă de disciplină și unire** Încredințat că **veți continua și pe viitor să vă îndepliniți** , cu aceeași însuflețire și cu aceeași patriotică înțelegere , marile îndatoriri ce vă incumbă și **mulțumindu-vă pentru sârguința** ce ați vădit în decursul lucrărilor Domniilor Voastre , în virtutea **art. 45 din Constituțiune**, **Eu , declar închisă această sesiune** a Corpurilor Legiuitoare , Carol (urmează semnăturile tuturor membrilor guvernului)

-Al.Vaida Voevod

(DAD,MO.nr 17, ședința din 20 dec.'39, pag.404)

Consilier regal, președ. Camerei :

"Dlor deputați, d-lor miniștri, țin , cu ocazia despărțirii , să aduc mulțumirile mele cele mai călduroase mai întâi dvs, d-lor deputați, pentru **atitudinea disciplinată** pe care ați dovedit-o totdeauna în decursul acestei sesiuni.

În deosebi, țin să subliniez și eu –împreună cu cuvintele din Mesajul regal- **dovada de solidaritate națională** care a destins această sesiune, prin aceea că în privința **scopurilor mari ale neamului** , am știut cu toții **să fim într-un gând și o simțire**.

Aduc mulțumirile mele, în numele Camerei – cu tot devotamentul omagial – **Majestății Sale Regelui**, fiindcă , convocându-ne ,ne-a oferit prilejul să putem , în mod activ, să ne aducem aportul de muncă.

Mulțumesc d-lui primministru , în locul întâiu , precum și guvernului, că au știut să aibă o **atitudine care a trezit încrederea**, că acum se începe o asanare , o regenerare , prin muncă asiduă .

Este datoria noastră a fiecăruia ca **în fața numeroșilor critici și criticaștri** , să susținem un **punct de vedere categoric:solidaritatea națională în timpurile de astăzi, mai înainte de toate** (vii aplauze)

Dlor deputați, sperăm că , în scurt timp,**după sărbători, să ne putem întruni iar** , pentru ca împreună cu inițiativa guvernului și sub oblăduirea înaltei înțelepciuni a MSRegelui, **să ne continuăm opera constructivă de colaborare frățească**.

Până atunci, dați-mi voie să vă doresc tuturor **sărbători fericite** , să vă găsiți familiile cu bine, un an nou fericit fiecăruia în parte și tuturor Românilor –unde cuprind și pe minoritari – și înainte de toate un an nou fericit ,**un an nou de pace României** ;iar **în întreaga Europă fie-ne să vedem zile de pace** ,Sănătate ! (aplauze prelungite)

-C.Argetoianu

(DS, MO nr.18, șed. din 20 dec.'39, pag.380)

Consilier regal, președ. Senatului

" D-lor senatori dați-mi voie ca după a noastră datină , să vă urez sărbători fericite .
Să dea Dumnezeu ca anul ce vine să fie prielnic străduințelor de împăciuire dintre oameni și
dintre țări! Să trăiască Țara și regele! "
